

Rättelse

I Henrik Holmboes artikel i *LexicoNordica* 4 blev figur 6 og 7 i afsnit 5 på side 13 tyvært ofullständigt återgivna. Vi återger här nedan hela afsnit 5 i fullständigt skick.

5. En karakteristik af små sprog

Sprog har mange roller og indgår i mange sammenhænge og i regelen med lidt forskellige grammatikker og lidt forskellige ordforråd. Jeg vil anskue dette fra to synsvinkler, én, der handler om sprogets brugssfærer eller behovssfærer, en anden, der handler om sprogets eller snarere sprogbrugernes emnesfærer. I forbindelse med brugssfærer ser jeg på offentlig over for privat sfære og antager dér stor korrelation med brug af henholdsvis skriftligt og mundtligt sprog; i denne sammenhæng ser jeg også på behovet for at bruge sproget i en almindelig, almen sammenhæng og i en specialiseret sammenhæng. Endelig ser jeg på trafikbehov, og hermed mener jeg behov for trafik ind i og ud af sproget, dvs. oversættelse, mundtlig og skriftlig, til og fra. Det er nok vigtigt her at bemærke, at små sprog selv må klare trafikken både til og fra. De store sprog får klaret en del af trafikproblemerne derved, at andre gerne vil præsentere sig på de store sprog og dermed løse en del af de store sprogs trafikproblemer selv. Min anden indfaldsvinkel er emnesfærer. Her skelner jeg – alt for summarisk, men forhåbentlig tilstrækkeligt illustrativt – blot mellem en privat sfære, det lille samfunds sfære, det store samfunds sfære og en teknisk og videnskabelig emnesfære. Med afkrydsninger har jeg søgt at markere, hvor tyngden af kommunikationen ligger, og hvor sprogteknologien har mulighed for at gøre sig gældende, eller rettere sagt: hvor sprog-samfundene har mulighed for at gøre sprogteknologien gældende; cf. fig. 4.

		E M N E S F Æ R E			
		priv.	lille samf.	store samf.	vid. & tek.
B					
R	off.		x	X	X
U	priv.	x	x		
G	skr.		x	X	X
S	mdtl.	X	x	x	
S	spec.	X	x	x	X
F	alm.	x	X	X	x
Æ	trafik			X	X
R					

E

Fig. 4

I de følgende figurer tager jeg hensyn til den nævnte korrelation mellem offentlig og skriftlig på den ene side og privat og mundtlig på den anden side. Det specielle eller specialiserede sprog har to yderpunkter, nemlig privatsfærens idiolekt og det teknisk-videnskabelige sprog. I fig. 5 viser den lodrette skravering, hvor tyngden af kommunikationen ligger; den vandrette skravering angiver, hvor sprogteknologien først og fremmest har sit udbredelsesdomæne. I fig. 6 er sprogene manx, skotsk-gælisk, samisk + sorbisk + frisisk, grønlandsk + færøsk + letzeburgsk samt islandsk tentativt indtegnet for at illustrere disse sprogs stærke eller svage position. I fig. 7 er det med ovaler angivet, hvor det vil være sprogpolitisk og økonomisk hensigtsmæssigt at sætte ind med investering i udvikling af sprogteknologiske værktøjer.

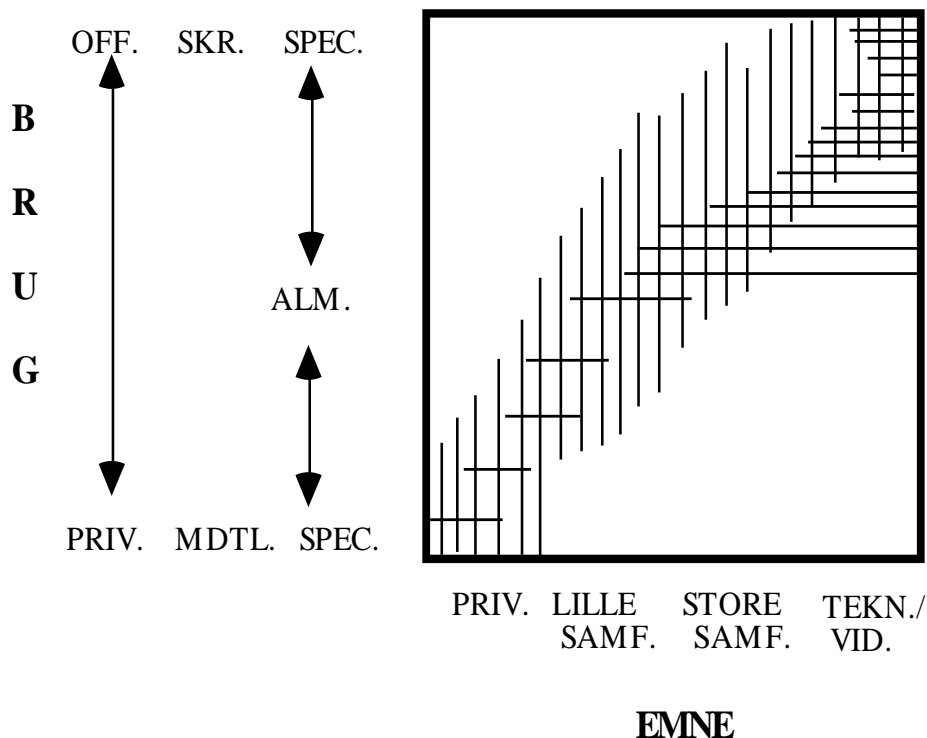

Fig. 5

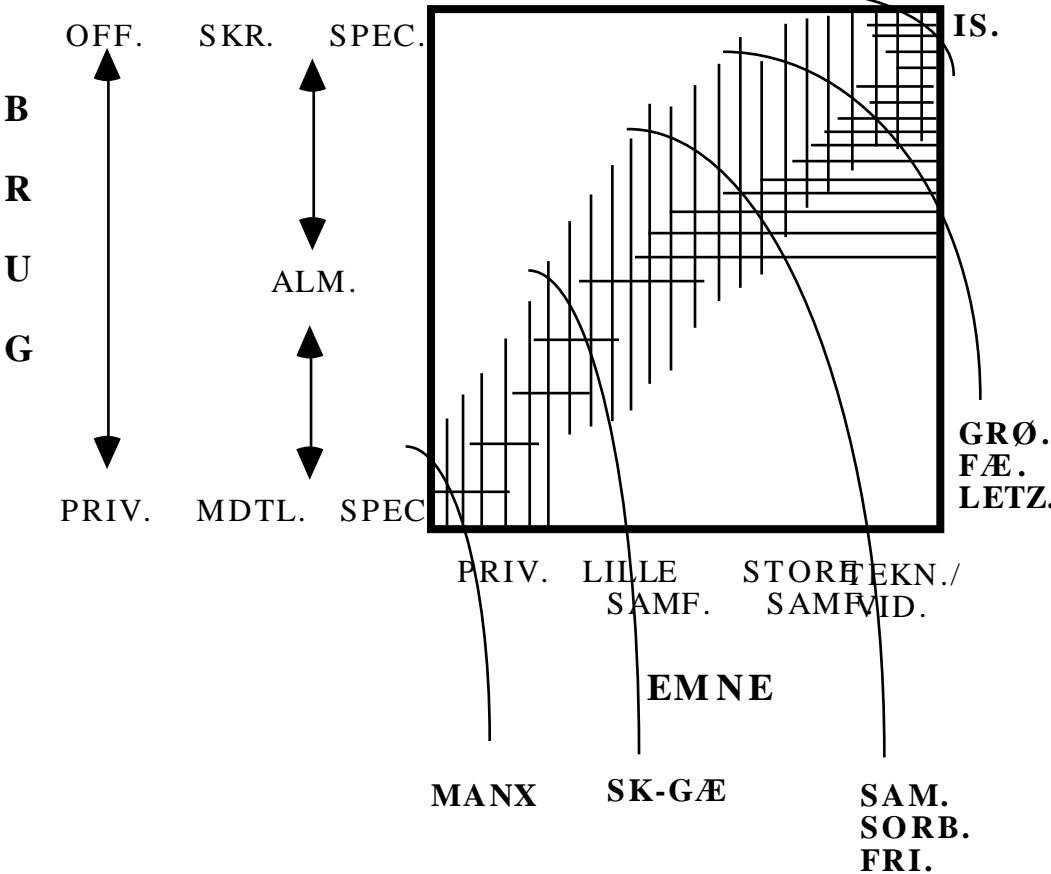
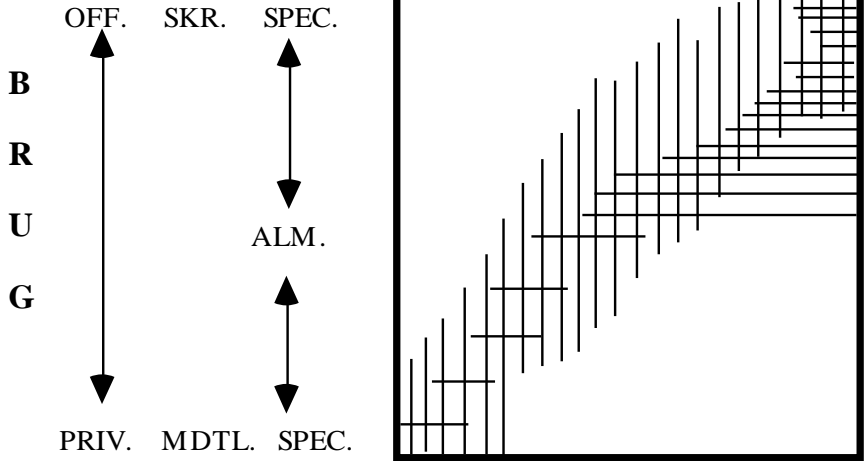

Fig. 6

PRIV. LILLE STORE TEKN./
 SAMF. SAMF. VID.

EMNE

Fig. 7